Ćwiczenia z ANALIZY NUMERYCZNEJ (M)

Blok 3: lista M 13 17 stycznia 2018 r.

M13.1. | 1 punkt | Znaleźć rozkład LU macierzy

$$A = \begin{bmatrix} 7 & 1 & 2 & 4 \\ 35 & 10 & 13 & 22 \\ 21 & 13 & 15 & 18 \\ 63 & 49 & 63 & 68 \end{bmatrix}.$$

M13.2. I punkt Niech $\boldsymbol{a} = [a_1, a_2, \dots, a_n]^{\mathrm{T}}$ będzie danym wektorem oraz niech $a_k \neq 0$, gdzie $1 \leqslant k \leqslant 1$ $\overline{n-1}$. Określmy macierz $M^{(k)} \in \mathbb{L}_n^{(1)}$ wzorem

(1)
$$M^{(k)} := \begin{bmatrix} 1 & & & & & \\ & \ddots & & & & \\ & & 1 & & & \\ & & m_{k+1,k} & & & \\ & & \vdots & \ddots & & \\ & & m_{nk} & & 1 \end{bmatrix},$$

gdzie $m_{ik} := -a_i/a_k$, $(i = k+1, k+2, \dots, n)$. Udowodnić, że $M^{(k)}\boldsymbol{a} = [a_1, a_2, \dots, a_k, \underbrace{0, 0, \dots, 0}_{n-k \ razy}]^{\mathrm{T}}$,

tj. przekształcenie $M^{(k)}$ zachowuje bez zmian k początkowych składowych, a zeruje n-k ostatnich elementów wektora a.

1 punkt Udowodnić, że macierz odwrotna do macierzy $M^{(k)}$ (zob. (1)) ma postać

$$\begin{bmatrix} M^{(k)} \end{bmatrix}^{-1} = \begin{bmatrix} 1 & & & & \\ & \ddots & & & \\ & & 1 & & \\ & & -m_{k+1,k} & & \\ & \vdots & \ddots & \\ & & -m_{nk} & & 1 \end{bmatrix}.$$

- **M13.4.** I punkt Niech $\boldsymbol{x} = [x_1, x_2, \dots, x_n]^T$. Sprawdzić, że wzór
  - a) $\|\boldsymbol{x}\|_1 := \sum_{k=1}^n |x_k|,$
  - b) $\|x\|_{\infty} := \max_{1 \leqslant k \leqslant n} |x_k|,$ definiuje normę w przestrzeni $\mathbb{R}^n.$

2 punkty Wykazać, że macierzowa norma spektralna, indukowana przez normę euklidesową wek $torów \| \cdot \|_2$, wyraża się wzorem

$$||A||_2 = \sqrt{\varrho(A^T A)},$$

gdzie promień spektralny $\varrho(A^TA)$ macierzy A^TA jest z definicji jej największą wartością własną.

M13.6. I punkt Wykazać, że dla każdego $\boldsymbol{x} \in \mathbb{R}^n$ zachodzą nierówności a) $\|\boldsymbol{x}\|_{\infty} \leqslant \|\boldsymbol{x}\|_1 \leqslant n\|\boldsymbol{x}\|_{\infty};$

- $\|\boldsymbol{x}\|_{\infty} \leqslant \|\boldsymbol{x}\|_{2} \leqslant \sqrt{n} \|\boldsymbol{x}\|_{\infty};$
- $\frac{1}{\sqrt{n}} \| \boldsymbol{x} \|_1 \leqslant \| \boldsymbol{x} \|_2 \leqslant \| \boldsymbol{x} \|_1.$

M13.7. I punkt Wykazać, że norma macierzowa indukowana przez normę wektorową $\|\cdot\|_{\infty}$ wyraża się wzorem

$$||A||_{\infty} = \max_{1 \le i \le n} \sum_{j=1}^{n} |a_{ij}|.$$

M13.8. 1 punkt Wykazać, że wzór

$$||A||_E \coloneqq \sqrt{\sum_{1 \leqslant i,j \leqslant n} a_{ij}^2}$$

definiuje submultiplikatywną normę w $\mathbb{R}^{n\times n}$, zwaną normą euklidesową, zgodną z normą wektorową $\|\cdot\|_2$.

M13.9. 1 punkt Wykazać, że iloczyn dwu macierzy trójkątnych dolnych (górnych) tego samego stopnia jest macierzą trójkątną dolną (górną).

M13.10. | 1 punkt

- a) Wykazać, że jeśli L jest macierzą trójkątną dolną z jedynkami na przekątnej głównej, to L^{-1} również jest macierzą tego typu.
- b) Opracować metodę wyznaczenia macierzy odwrotnej do macierzy trójkątnej dolnej L, z jedynkami na przekątnej głównej.